

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษา เปรียบเทียบผลการ สอนวิชา เรียงความ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โดยใช้ฟิล์มสตริปประกอบการสอนกับการสอนแบบเดิม นักเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๕๐ คน แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ๆ ละ ๒๕ คน ซึ่งได้ทดสอบแล้วว่ามีลักษณะของความสามารถทางสติปัญญาโดยเฉลี่ยเท่ากัน การสอนในกลุ่มควบคุมเป็นแบบเดิม คือ เล่าเรื่องให้ฟัง ส่วนการสอนในกลุ่มทดลองใช้ฟิล์มสตริปประกอบการเล่า เนื้อเรื่องที่เรียนเหมือนกันทุกอย่าง ใช้เวลาในการสอนเท่ากัน โดยครูผู้สอนคนเดียวกัน ทั้งระยะห่างกันเรื่องละ ๑ สัปดาห์ เนื้อเรื่องที่นำมาทดลองสอนรวม ๓ เรื่อง หลังการสอนทุกครั้งใช้แบบทดสอบชนิดให้เติมคำ ๔ ข้อ และเรียงความ ๑ ข้อ และได้ นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาคำนวณหาค่ามัชฌิม เลขคณิตและความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๕

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลการ เรียงความของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ฟิล์มสตริปประกอบการสอนกับการสอนแบบ เดิมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความ มีนัยสำคัญ .๐๕

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบว่า การสอนแบบเดิมได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าการ สอนโดยใช้ฟิล์มสตริปประกอบเล็กน้อย (.๑๑) อาจเป็นเพราะสาเหตุดังต่อไปนี้

๑. นักเรียนเคยชินกับการเรียนแบบเดิมจากครูมาเป็นเวลานานแล้ว จึงเคยชินกับการเรียนรู้และสามารถจดจำเรื่องจากคำพูดของครูมากกว่าการเรียนรู้และจดจำจากการดูภาพจากฟิล์มสตริป

๒. นักเรียนไม่คุ้นกับการเรียนโดยใช้อุปกรณ์ประกอบ เพราะการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนของครูมีน้อยมากไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ประเภทใดก็ตาม จึงทำให้นักเรียนไม่มีความเคยชินที่จะเรียนรู้และจดจำเนื้อเรื่องโดยใช้อุปกรณ์การสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์การสอนประเภทฉาย เช่น ฟิล์มสตริปนี้ครูไม่เคยใช้และรู้จักมาก่อนเลย รวมทั้งอุปกรณ์การสอนประเภทฉายอื่น ๆ ด้วย กลุ่มนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้จึงไม่เคยมีประสบการณ์จากการเรียนรู้โดยใช้ฟิล์มสตริปประกอบการสอนมาก่อนเลยเช่นกัน ดังนั้นในขณะที่เรียนนักเรียนจึงมีความตื่นเต้น สนุกสนานและรู้สึกแปลกในประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่ตนได้รับ จึงอาจทำให้ลดความตั้งใจและการจดจำเนื้อเรื่องลงไปได้ นอกจากนั้นภาพที่นักเรียนเห็นอาจจะไปจำกัดความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนได้

๓. อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉายอาจจะมีผลเร้าความสนใจ ทำให้นักเรียนตื่นเต้นและจำสิ่งที่เรียนมาแล้วได้เฉพาะในตอนแรก ๆ (Halo effect) เมื่อเด็กเกิดความเคยชินแล้วเด็กอาจจะไม่สนใจจึงทำให้ผลการวิจัยที่ได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

๔. ช่วงระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองจำกัดและสั้นเกินไปเพียง ๓ สัปดาห์เท่านั้น จึงทำให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนทั้ง ๒ กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญดังกล่าวแล้ว

๕. สภาพของห้องเรียนยังมีความไม่เหมาะสมบางประการ เช่น ความคุมแสงสว่างไม่พอ ปลั๊กไฟในห้องเรียนไม่มีคองค้อมมาจากที่อื่น ไม่สะดวกในการเตรียมเครื่องมือในการสอนของครู

๖. นักเรียนบางคนบอกว่าชอบดูฟิล์มสตริปมากแต่ไม่ชอบเขียนเรียงความ

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยที่ได้นี้คล้ายกับผลการวิจัยในต่างประเทศโดย Dworkin^๑ พบว่า ผลการเรียนวิชาฟิสิกส์ในห้องปฏิบัติการของนิสิตวิศวกรรมศาสตร์ในกลุ่มทดลองที่ใช้ฟิล์มสตริปเสียง ๘ ม้วนแทนการสอนแบบบรรยายของครู โดยคงสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนในกลุ่มควบคุมทุกอย่าง ผลการคำนวณอัตราส่วนวิกฤตแสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญระหว่างคะแนนทั้ง ๒ กลุ่ม และ Kelly^๒ ได้พิสูจน์ให้เห็นว่าการใช้ฟิล์มสตริปประกอบการสอนมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญในการทดสอบความจำเกี่ยวกับคำ การอ่านข้อความและคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองทั้ง ๓ กลุ่ม และจากผลการวิจัยในประเทศไทย เต็มดวง เสวตจินดา^๓ พบว่า การใช้ฟิล์มสตริปเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนกับการสอนแบบอธิบายโดยครูไม่ใช่อุปกรณ์ประกอบทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ดี จากการสังเกตของผู้วิจัยขณะทดลองสอนพบว่า มีสิ่ง^๑ที่ช่วยสนับสนุนและสอดคล้องกับคุณค่าทางการศึกษา เกี่ยวกับการใช้ฟิล์มสตริปเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอน ตามที่นักโสตทัศนศึกษาหลายท่านได้วิจัยไว้ดังนี้ คือ

๑. ช่วยรวมจุดสนใจของนักเรียนให้มุ่งอยู่เฉพาะภาพที่ปรากฏบนจอ ช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความสะดวกและเรียบร้อย

^๑ Solomon Dworkin, Dissertation Abstracts, XIX (Michigan: University Microfilms, Inc., Ann Arbor, 1958), p.2025.

^๒ Thomas Daniel Kelly, Dissertation Abstracts, XXII (Michigan: University Microfilms, Inc., Ann Arbor, 1961), p.817.

^๓ เต็มดวง เสวตจินดา, "การศึกษาเปรียบเทียบประโยชน์ของอุปกรณ์ที่ส่งผลการเรียนรู้ระหว่างสมุดคำด้วยภาพและฟิล์มสตริปที่ใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนกับการสอนแบบอธิบายโดยไม่ใช่อุปกรณ์ประกอบการสอน หมายควิชาสังคมศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย," (ปริญญาโทพนชการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, ๒๕๑๔). (อัครสำเนา), หน้า ๑-๒.

เป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนบางอย่างอาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน สำหรับบางโรงเรียนที่ยังไม่สามารถจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ ได้พร้อมก็อาจใช้รูปภาพ บัตรคำ ภาพโฆษณา ภาพการ์ตูน เป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนแทนไปก่อนได้

๓. เกี่ยวกับการเลือกใช้ฟิล์มสตริป สำหรับฟิล์มสตริปต่างประเทศนั้นครูควรเลือกให้คล้ายคลึงกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของไทย และเวลาใช้ควรระวังเกี่ยวกับภาษาที่ใช้บรรยายให้มาก ถ้าเป็นไปได้ครูควรศึกษาเกี่ยวกับการผลิตฟิล์มสตริปและพยายามผลิตขึ้นเองเพื่อจะได้ฟิล์มสตริปที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาตามวัตถุประสงค์ที่ครูได้ตั้งไว้สำหรับบทเรียนนั้น ๆ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากขึ้น

๔. ฟิล์มสตริปเป็นอุปกรณ์ซึ่งเหมาะที่จะนำไปใช้ประกอบการสอนกับเนื้อหาวิชาหลาย ๆ วิชา และเหมาะกับนักเรียนทุกระดับ ฉะนั้นจึงไม่จำเป็นที่ครูจะนำฟิล์มสตริปไปใช้ประกอบการสอนวิชาเรียงความเฉพาะแค่ระดับนี้เท่านั้น ครูอาจจะกักแปลงวิธีการสอนและนำไปใช้กับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ กับนักเรียนในระดับต่าง ๆ ได้

๕. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการบริหารการศึกษาของโรงเรียน ควรจะเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ทางเทคนิคขั้นสูงเกี่ยวกับการใช้และการผลิตอุปกรณ์ให้แก่ครู รวมทั้งควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมครูในด้านการผลิตอุปกรณ์ขึ้นใช้ในโรงเรียนด้วย

๖. อุปกรณ์การสอนเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนได้รับผลดีขึ้น แต่การเรียนการสอนจะได้รับผลดีตรงตามจุดหมายที่ตั้งไว้จำเป็นจะต้องอาศัยส่วนประกอบอื่น ๆ อีก เช่น ทักษะ และวิธีการสอนของครู อุปกรณ์ไม่สามารถนำมาใช้สอนแทนครูได้ กังนั้นครูจึงควรศึกษาและหาวิธีการแปลก ๆ ใหม่ ๆ สอดแทรกลงไปในบทเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน ทั้งยังอาจทำให้การเรียนการสอนได้รับผลดียิ่งขึ้นอีกด้วย

ข. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

๑. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีความจำกัดหลายประการดังกล่าวมาแล้ว และเป็นการวิจัยแบบทดลองเกี่ยวกับการสอนเรียงความโดยใช้ฟิล์มสตริปประกอบเป็นครั้งแรก จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะมีการวิจัยในเรื่องนี้กันอีกต่อไป

๒. ในการวิจัยคราวต่อไปไม่จำเป็นต้องทดสอบหาความสามารถทางสติปัญญา ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพราะจากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นแล้วว่าความสามารถทางสติปัญญาไม่ไคช่วยส่งเสริมจินตนาการของนักเรียนในการเขียนเรียงความเลย

๓. ควรมีการทดลองศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความ ระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย

๔. ควรมีการทดลองเปรียบเทียบผลของการสอนวิชาอื่น ๆ ทั่วไป และควรทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างประชากรในหลายระดับ เพื่อศึกษาว่านักเรียนระดับใดเหมาะสมที่จะเรียนโดยใช้ฟิล์มสตริปเป็นอุปกรณ์การสอนมากกว่ากัน และควรใช้ฟิล์มสตริปกับเนื้อหาวิชาที่แตกต่างกันอย่างไร

๕. ควรทำการทดลองกับนักเรียนที่มีระดับความสามารถต่าง ๆ กัน เพื่อศึกษาว่าการใช้ฟิล์มสตริปเป็นอุปกรณ์การสอนนี้จะให้ผลดีต่อการเรียนของเด็กประเภทใดมากที่สุด

๖. ควรทดลองศึกษาองค์ประกอบต่อไปนี้ เช่น สภาพห้องเรียน เกี่ยวกับความมืดความสว่าง อุณหภูมิภายในห้องเรียน มุมคุณภาพ ลักษณะของภาพและสีของฟิล์มสตริป วิธีการใช้ฟิล์มสตริป และเทคนิคในการสอนของครู เป็นต้น องค์ประกอบใดที่จะมีส่วนทำให้ผลการเรียนจากการใช้ฟิล์มสตริปเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนได้รับผลแตกต่างกับ

๗. ควรทดลองเปรียบเทียบวิธีการสอนในแบบต่าง ๆ กัน ทั้งในการใช้ฟิล์มสตริปเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอน และการใช้รูปภาพ ทัมบัตรคำ หรือภาพโฆษณาภาพการ์ตูน เป็นอุปกรณ์ประกอบการสอน เพื่อศึกษาว่าวิธีการสอนแบบใดจะช่วยทำให้การเรียนการสอนได้รับผลดีที่สุด

๘. ควรมีการทดลองเปรียบเทียบผลการเรียนที่ได้รับจากการใช้อุปกรณ์ที่มีลักษณะบางประการคล้ายคลึงกัน เช่น เปรียบเทียบผลการสอนที่ได้รับระหว่างการใช้อุปกรณ์กับฟิล์มสตริป หรือสมุดคำกับภาพกับฟิล์มสตริปเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการที่จะเสนอแนะต่อครูผู้สอนว่าควรจะใช้อุปกรณ์ประเภทใดจึงจะก่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอนมากที่สุด หรือสามารถจะนำอุปกรณ์ชนิดใดมาใช้ทดแทนกันไ้บ้าง